

Өзбекстан аўыл хожалығы хызметкерлерине

Image not found or type unknown

Қәдирли ўатанласлар!

Хўрметли дийқан хэм фермерлер, аграр тараў хызметкерлери!

Бўгинги қутлы әйям – Аўыл хожалығы хызметкерлери күни мўнәсибети менен сизлерди, пўткил халқымызды шын кеўлимнен қутлықлайман.

Сақаўатлы жеримизде гөззал зўрәәт байрамы белгиленип атырған бул берекетли мәўритлерде жаңа Өзбекстанның раўажланыўы хэм халықтың абаданлығы жолында пидәкерли мийнет етип атырған, шәпик қолы хэм шын кеўли менен елимиздиң ырысқы-несийбесин жаратып атырған, өз жумысының устасы болған шебер дийқан хэм фермерлер, бағманлар, шарўалар хэм пиллекешлер, суўшылар хэм ирригаторлар, агроном хэм механизаторлар, агрокластерлердиң басшылары хэм жумысшы-хызметкерлери, дийқан хожалығы басшылары, тараўдың жанкўйер илимпазлары және қәнигелерине қызғын миннетдаршылық билдиремен.

Әзиз дослар!

Кейинги жыллары аўыл хожалығы тараўында узақты гөзлеген ҳалда әмелге асырып атырған тўпкиликли реформаларымыз системада салмақлы нәтийжелерге ерисиўде әҳмийетли фактор болмақта.

Биз бул бағдардағы жумысларымызды избе-из даўам еттирип, елимизде қолайлы агробизнес орталығын жаратыў, бул бойынша инвестициялық тартымлылықты арттырыў, тараўды санаатластырыў мәселесине тийкарғы әҳмийет қаратпақтамыз.

Өз гезегинде, истиң көзин билетуғын дийқан хэм фермерлеримиз ең соңғы илим жетискенликлерин пуқта ўйренген ҳалда, көп жыллық бай билим хэм тәжирийбелери менен тараўдың раўажланыўы ушын күш-ғайрат көрсетип атырғанын айрықша атап өтиў зәрүр.

Хәммемизге белгили, дийқаншылық жер жүзиндеги ең мақтанышлы, соның менен

бирге машақатлы кәсиплерден бири. Елимиздің ауыл хожалығы тарауы быйыл да хәр қыйлы қыйыншылықларға ушырасып атырғанына хәммеиз гүүамыз.

Бәринен бұрын, дүнья көлеминде дауам етип атырған пандемия тәсири, қалаберди, бәхәрде жауын-шашынның аз болғаны, жаз мәўсиминиң оғада ыссы келиуи, суў ресурсларының хәр жылғыдан сезилерли дәрежеде жетиспеўшилиги дийқанларамыздың ерк-ықрарын хәм мәртлигин және бир мәрте сынақтан өткерди.

Бирақ машқалаларға қарамастан, барлық тармақларда мол өним жетистирип, алдынғы жылларға қарағанда жоқары шеклерге ерискениңиз ушын сиз, әзизлерге қаншелли алғыс айтсақ, арзыйды.

Быйыл республикамыз бойынша 20 миллион тоннадан артық мийўе-овощ, 7,4 миллион тоннаға шамалас дән, 3,4 миллион тоннадан аслам пахта шийки заты, 23 мың тонна пилле, 2,6 миллион тонна гөш, 11 миллион тоннадан артық сүт өнимлери, 8,3 миллиард дана мәйек, 400 мың тонна балық жетистирилгени жыл бойынша күни-түни исленген машақатлы мийнеттиң мүнәсип нәтийжеси болып есапланады.

Бул хәққинда айтқанда, ғәллениң хәр гектарынан 95-100 центнерден зүрәәт алған Мархәмат районындағы «Сотволдиев Хөшимжан», Бувайда районындағы «Исламжан Шукурулла», Охангарон районындағы «Нажмиддин Фахриддин файз», Дослық районындағы «Фарход», Ромитан районындағы «Кўхна Бухара», Қарши районындағы «Мол өним сапа», Риштан районындағы «Моҳинур файзли гавҳари», Қумқорған районындағы «Паданг», Елликқала районындағы «Сахтиён Азамати», Тўрақорған районындағы «Шоҳида бургути» сыяқлы фермер хожалықларының атларын мақтаныш пенен атап өтемиз.

Аграр тараўдың және бир әҳмийетли тармағы – пахташылықта алып барылып атырған реформалар нәтийжесинде усы мәўсимде өткен жылға салыстырғанда 422 мың тонна көп пахта шийки заты жетистирилди. Өнимдарлық болса орташа 6,3 центнерге артқаны айрықша дыққатқа ылайық.

Бундай үлкен қырданды жаратыўға салмақлы үлес қосқан Қумқорған районындағы «Термиз Жайхун», Дослық районындағы «Санзор-Текстиль», Зафарабад районындағы «Жиззақ кантекс», Боёвут районындағы «Боёвут текстиль кластер», Қоракўл районындағы «Қаракөл кумуш калава», Фиждувон районындағы «Бухара агро кластер», Тўрақорған районындағы «Наманган тўқимачи кластер», Пахташы районындағы «Пахтачи кластер», Аққорған

районындағы «Оққұрғон агро кластер», Янгиариқ районындағы «Янгиариқ текс», Боғот районындағы «Коботекс» сыяқлы пахта-тоқымашылық кластерлери, сондай-ақ, Жарқорған районындағы «Хушбоқ баба», Шараф Рашидов районындағы «Нарқазак ата», Жоқары Шыршық районындағы «Тангирберди ата», Қорғантепа районындағы «Савай кўрки», Пешку районындағы «Варахшо нурлы жери», Беруний районындағы «Раҳматулла Чаман» фермер хожалықлары бәршеге үлги болғанын миннетдаршылық пенен атап өтемиз.

Қәдирли ўатанласлар!

Хәзирги күшли бәсеки шараятында аўыл хожалығы системасында да жаңаша қатнас, инновациялар хәм алдынғы қолланбаларды, интенсив хәм ресурс үнемлейтуғын технологияларды избе-из қолланыўды заманның өзи талап етпекте.

Кейинги ўақытта пүткил дүньяда болғаны сыяқлы регионымызда да жүз берип атырған климат өзгерислери, суў ресурсларының күн сайын тамтарыс болып атырғаны, экологиялық машқалалар тараўда илим хәм өндиристиң үнлеслигин тәмийинлеў қаншелли әхмийетли екенин көрсетпекте.

Мине усы факторларды есапқа алған ҳалда, Өзбекстан Республикасы аўыл хожалығын раўажландырыўдың 2020-2030-жылларға мөлшерленген стратегиясы тараўда реформаларды және де тереңлестириў хәм инновациялық технологияларды қолланыў, азық-аўқат қәўипсизлигин тәмийинлеў, халыққа сапалы өнимлер жеткерип бериў, экспорт географиясын кеңейтиўдей тийкарғы мәселелерде қолланба болып хызмет етпекте.

Аўыл хожалығында базар механизмлерине тийкарланған, басқарыўдың пүткиллей заманагөй түри болған кластер системасының енгизилгени әмелде өзин толық ақламақта. Бул инновациялық система аграр тараўды раўажландырыўдың қуралына, аўыл халқының кепилленген дәрамат дәрегине айланып бармақта.

Хәзирги ўақытта елимизде барлық бағдарларда 651 агрокластер жумыс ислеп, пахта хәм ғәллениң 100 проценти, мийўе-овощтың 40 проценттен артығы мине сондай кәрханалардың үлесине туўра келмекте.

Агрокластерлер аўыл хожалығын модернизациялаў, тараўды санаатластырыў, өнимлерди терең қайта ислеў, өз гезегинде сыртқа шийки зат емес, қосымша қунға ийе таяр өним экспорт етиў, бәнтликти тәмийинлеў, кәмбағаллықты қысқартыў сыяқлы тийкарғы ўазыйпаларды нәтийжели әмелге асырмақта.

Нәтийжеде тек ғана пахташылықта талшықты қайта ислеу көрсеткіші 2,5 есеге артты. Зүрәттің 100 проценти мәмлекетимизде қайта ислениуі себепли ийирилген жип ислеп шығаруы 2 есеге, таяр өнім көлеми 3 есеге артты. Бул бағдардағы жыллық экспорт муғдары дерлик 3 есеге артты. Бул бағдардағы жыллық экспорт муғдары дерлик 3 миллиард долларды қурады.

Жердің қәдирин билетуғын, оның хәр қарысынан үнемли пайдаланатуғын, бәрқулла изленип, сийрек гезлесетуғын тәжирийбе мектебин жаратқан кластер басшылары, фермер хәм дийқанларымыз, сондай-ақ, мийуе-овощ, салы, дәрилик шөплер жетистириу, шаруашылық хәм басқа да тарауларда жоқары нәтийжелерди қолға киргизип киятырғаны оғада әхмийетли.

Хұрметли тарау уәкиллери!

Сизлерге белгили, соңғы жыллары ауыл хожалығы жерлериниң өнімдарлығын арттыруу, обороттан шыққан егислик жерлерди қайта пайдаланыуға киргизиу, сууғарылмаитуғын жерлерди өзлестириу жумысларына қатаң итибар қаратылмақта. 2020-2021-жыллары 369 мың гектар жер қайта пайдаланыуға киргизилди. Сууды үнемлейтуғын технологияларды енгизиуди қоллап-қууатлау мақсетинде мәмлекет тәрепинен субсидия ажыратуу системасы жолға қойылды.

Сондай-ақ, жаңа ыссыханалар шөлкемлестириу, азық-ауқат өнімлериниң өзине түсер баҳасының турақлылығын тәмийинлеу бағдарындағы жумыслар да өзиниң унамлы нәтийжелерин бермекте. Атап айтқанда, тек ғана 2021-жылдың өзинде 797 гектар майданда баҳасы 2,3 триллион сумлық 398 заманагөй ыссыхана иске қосылып, 11 мыңнан аслам адамның бәнтлиги тәмийинленди.

Булардың барлығы ишки базар талабын қанаатландыруу менен бир қатарда, экспорт имканиятларын кеңейтип, ауыллық жерлерде ықшам хәм қолайлы болған сауда, логистика орайлары хәм қайта ислеу кәрханаларын рауажландырмақта. Сырт еллердиң базарларына жаңа перспективалы бағдарлар ашылып, дерлик 1,5 миллион тонна мийуе-овощ өнімлери 65 мәмлекетке экспорт етилди.

Усы жерде, экспорт көрсеткішлеринде өткен жылға қарағанда собықлы өнімлер 122 процентке, жүзим өнімлери 142 процентке, овощлар 103 процентке және ғоза өнімлериниң 1,8 есеге өскенин айрықша атап өтиу зәрүр.

Хәзирги уақытта, жаңа жойбарлар үстинде ислеу, базар механизмлериниң принциплерин кеңнен енгизген халда өнім ислеп шығаруу көлемлерин арттыруу,

хызмет көрсетиў түрлерин көбейтиў ҳәм сапасын және де жақсылаў, маман қәнигелерди таярлаў мәселелери дыққатымыз орайында болыўы керек. Мине усы талап ҳәм нормалардан келип шыққан ҳалда, тараўда кең көлемли реформаларды енгизиў режелестирилмекте.

Соның ишинде, өним жетистириўдиң өзине түсер баҳасын 30-35 процентке қысқартыў, жердиң өнимдарлығын арттырыў, дийқан ҳәм фермерлердиң дәраматын кеминде 2 есеге көбейтиў, экспортқа қолайлы өнимлер жетистириўди қоллап-қуўатлаў ҳәм мийўе-овощ жетистириўди раўажландырыў, агросанаат кәрханаларын шийки зат пенен тәмийинлеў ҳәм өндирис көлемин кескин арттырыў, шарўашылық тармақларының жумысын жетилистириў, суў хожалығы объектлерин мәмлекетлик-жеке меншик шериклик принципери тийкарында басқарыў системасына өтиў келешекте өзиниң унамлы нәтийжесин көрсетеди, әлбетте.

Алдымызда турған бундай жуўапкершиликли ўазыйпаларды орынлаўда барлығыңыз тақ турып, бир жағадан бас шығарып, бар маманлық ҳәм тәжирийбеңизди, күш-ғайрат ҳәм потенциалыңызды қарататуғыныңызға исенемен.

Әзиз досларым, қәдирданларым!

Хәзирети Мир Әлийшер Наўайының баба дийқанларды улығлап, олар жерге туқым шашып, ел-халық ушын ырысқы жолын ашады, деп айтқан сөзлеринде терең турмыслық мәни бар екенлигин ҳәммемиз жақсы билемиз.

Сизлерди усы берекетли ҳәм көтериңки әййям менен және бир мәрте қутлықлап, барлығыңызға саў-саламатлық, шаңарақлық бахыт, шаңарақларыңызға тынышлық ҳәм абаданлық тилеймен.

Кирип киятырған жаңа – 2022-жылда зүрәәтимиз және де мол болсын!

Халқымыз, елимиз дәстурханын молшылық ҳеш қашан тәрк етпесин!

Өмириңизден, мийнетиңиздиң берекетин көриң, ақкөкирек ҳәм кеңпейил, жаратыўшаң ҳәм ана жерди сүйип ардақлайтуғын әзизлерим!

Шавкат МИРЗИЁЕВ,

Өзбекстан Республикасы Президенти